

KWARTALNIK BUDOWLANY

6

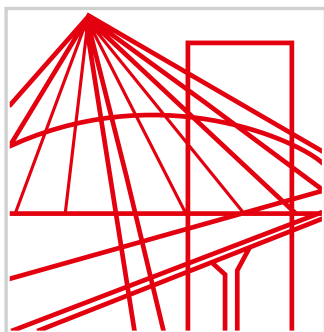
Jesienią koniec
drażenia tunelu
Uznam-Wolin

12

FIT FOR 55 a nowe
wyzwania dla branży
budowlanej

16

Inwestycje
na terenie
Międzyodrza

BIULETYN INFORMACYJNY

REDAKTOR NACZELNA:

Katarzyna Koczergo

Rada Programowa:

Katarzyna Koczergo – przewodnicząca

Adam Boridko – sekretarz

Elżbieta Janczyńska – członek rady

Kazimierz Matecki – członek rady

Krzysztof Motylak – członek rady

Wydawca:

Zachodniopomorska Okręgowa

Izba Inżynierów Budownictwa

ul. Energetyków 9

70-656 Szczecin

tel./fax: 91 462 44 40

tel.: 91 48 98 410, 91 48 98 411, 91 48 98 412

e-mail: kwartalnik@zoiib.pl

<http://www.zoiib.pl>

Projekt graficzny i druk:

ZAPOL Sobczyk Spółka jawna

Zdjęcie na okładce:

© UM_Szczecin, Autor koncepcji:

Maćków Pracownia Projektowa Wrocław

Redakcja nie ponosi
odpowiedzialności
za treść ogłoszeń i reklam.
Nie zwracamy materiałów
niezamówionych.

Zastrzegamy sobie prawo skrótów,
adiustacji tekstów oraz zmiany
ich tytułów.

ISSN 1732-8594

Spis treści

Spis treści	2
Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa w Zachodniopomorskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa	4
Kalendarium	5
Jesienią koniec drążenia tunelu Uznam–Wolin	6
Inżynierze! Co wiesz na temat umowy o roboty budowlane?	8
XXXVII sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane	11
FIT FOR 55 a nowe wyzwania dla branży budowlanej	12
Tadeusz Kanas „Zasłużony dla drogownictwa”	14
Czas wyborów	15
Inwestycje na terenie Międzyodrza na miarę XXI wieku – powrót Szczecina nad wodę	16
Budimex, czyli doświadczenie i innowacje	20
Adam Boridko – wspomnienia	22
Ku przestrodze	24
Polecamy... ..	25

prof. dr hab. inż. ZYGMUNT MEYER

Pełniący obowiązki Przewodniczącego Okręgowej Rady
Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy.

Korzystając z naszego „Kwartalnika Budowlanego” pozwalam sobie przedstawić działania podjęte przez naszą Izbę po decyzji Zjazdu o odwołaniu Przewodniczącego Rady oraz po bolesnej stracie, śmierci Sekretarza Okręgowej Rady Adama Boridko. Mając na względzie wnioski z dyskusji na Zjeździe, Okręgowa Rada naszej Izby powołała dwie komisje.

Pierwsza to Komisja do spraw kontroli remontu Centrum Szkoleniowego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, zwaną dalej „Komisją”, w składzie:

- 1) Tadeusz Kanas,
- 2) Tomasz Puksza,
- 3) Andrzej Żbikowski,
- 4) Grzegorz Siemiński – Skarbnik ZOIB,
- 5) r. pr. Joanna Wawryniuk Barańska,
- 6) Kazimierz Matecki.

Zadania Komisji:

- 1) przeanalizowanie dokumentów dotyczących robót remontowych i modernizacyjnych parterowego pawilonu mieszczącego się przy budynku stanowiącym siedzibę Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, położonym w Szczecinie przy ul. Energetyków 9, z przeznaczeniem na Centrum Szkoleniowe Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 2) określenie wykonanych prac w budynku opisanym w pkt 1;
- 3) określenie planowanych i koniecznych prac w budynku opisanym w pkt 1;
- 4) sporządzenie do dnia 23 marca 2021 roku protokołu przedstawiającego stan faktyczny robót opisanych w pkt 1, z uwzględnieniem:
 - a) istniejącej dokumentacji,
 - b) zakresu faktycznie wykonanych robót,
 - c) ceny za wykonane roboty,
 - d) zakresu robót jeszcze niewykonanych, ale koniecznych do wykonania,
 - e) ceny za wykonanie robót jeszcze niewykonanych, ale koniecznych,
 - f) odpowiedzialności finansowej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Głównym zadaniem Komisji jest sformułowanie oceny strony formalnej przedsięwzięcia, oceny skutków (określenie zakresu wykonanych robót, określenie kosztu wykonanych robót), określenie zakresu dalszych koniecznych robót, możliwości finansowych w aspekcie

kontynuowania robót, porozumienie się z wykonawcą, określenie sposobu i rozliczeń związanych z zakończeniem prac, sposobem wykorzystania pomieszczeń po zakończeniu prac.

Druga komisja to Zespół do spraw monitorowania i wdrażania w Zachodniopomorskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa programów z wykorzystaniem środków unijnych w składzie:

- 1) Zygfryd Szkudlarek – Przewodniczący Zespołu,
- 2) Andrzej Pralicz – członek Zespołu,
- 3) Andrzej Żbikowski – członek Zespołu.

Zadania Zespołu:

- 1) monitorowanie dostępności programów,
- 2) nadzór nad wdrażaniem programów,
- 3) uzyskiwanie efektów,
- 4) pozyskiwanie środków unijnych,
- 5) nadzór nad wydatkowaniem środków unijnych,
- 6) rozliczanie środków unijnych.

Niezależnie od tego Okręgowa Rada powołała Kazimierza Mateckiego na Przewodniczącego Komisji do spraw wyłonienia kandydatów na funkcję Przewodniczącego Okręgowej Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

W związku ze śmiercią naszego Kolegi Adama Boridko Okręgowa Rada ZOIB uzupełniła skład Prezydium Rady, powołując do pełnienia funkcji Sekretarza Rady Kolegę Tadeusza Kanasa oraz do pełnienia funkcji Zastępcy Sekretarza Rady Koleżankę Katarzynę Koczergo.

Ponadto uzupełniono składy Komisji i Zespołów, wybierając na miejsce zmarłego Adama Boridko:

- Przewodniczącego Komisji Funduszu Zapomóg ZOIB – Kol. Krzysztofa Motylaka,
- do Komisji do rozpatrywania indywidualnych wniosków o przyznanie pomocy finansowej członkom ZOIB z tytułu składek członkowskich – Kol. Tadeusza Kanasa,
- Przewodniczącego Składu Orzekającego Okręgowej Rady ZOIB – Kol. Tadeusza Kanasa,
- Przewodniczącego Komisji ds. wyłonienia Kandydatów na funkcję Przewodniczącego Okręgowej Rady ZOIB – Kol. Kazimierza Mateckiego,
- Członka Rady Programowej Kwartalnika ZOIB – Kol. Krzysztofa Motylaka,
- Członka Komisji Doskonalenia Zawodowego ZOIB – Kol. Tadeusza Kanasa

oraz w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa:

- Przedstawiciela Komisji Prawno-Regulaminowej PIIB – Kol. Tadeusza Kanasa.

Dokonując tych zmian Okręgowa Rada wskazywała na potrzebę zachowania ciągłości pracy naszej Izby w zaistniałej trudnej sytuacji oraz realizacji zadań statutowych. Wraz ze śmiercią Kolegi Adama Boridko, Komisje z pewnym opóźnieniem podjęły prace.

Podstawowym zadaniem statutowym, jakie stoi przed nami jest wykonanie uchwały 13/R/2021 Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 26 maja 2021 roku w sprawie zasad organizacji zebrań w obwodach wyborczych.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Krajową terminem przeprowadzenia wyboru delegatów na zjazd w obwodowych komisjach wyborczych w naszym okręgu ma się odbyć do końca stycznia 2022 roku, tak aby Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy w naszej Izbie mógł się odbyć w miesiącu kwietniu 2022 roku. W tym celu Okręgowa Rada naszej izby powołała Komisję Wyborczą nadzorującą zebrań wyborcze Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w składzie:

1. Krzysztof Motylak – Przewodniczący.
2. Elżbieta Janczyńska.
3. Tadeusz Kanas.
4. Katarzyna Koczergo.
5. Sebastian Pudło.

Okręgowa Rada:

- dokonała podziału naszego okręgu (województwa) na obwody wyborcze, przyjmując, że jest to taki sam podział terytorialny jak w ubiegłej kadencji,
- podjęła uchwałę o wyborze w okręgach jednego delegata na 60 członków Izby w tym obwodzie według stanu na 31 sierpnia 2021 roku.

Aktualnie przygotowujemy harmonogram zebrań w obwodach wyborczych naszego okręgu

(województwa). Informacja o obwodowych zebraniach wyborczych w naszym okręgu, łącznie z terminem i miejscem, będzie ogłoszona w „Inżynierze Budownictwa”.

Wierzę, że postawa naszych członków sprawi, że kampanie przeprowadzimy sprawnie i zgodnie z kalendarzem ustalonym przez PIIB, niezależnie od złożonej sytuacji w Izbie.

Zgodnie z tradycją ostatnich lat, Okręgowa Rada postanowiła zorganizować Turniej Badmintonu w Kołobrzegu w dniach od 30 września do 3 października 2021 roku dla członków PIIB. Organizatorem jest Kol. Tadeusz Kanas (Sekretarz Okręgowej Rady). Informacje znajdują się na naszej stronie internetowej.

Również zgodnie z tradycją ostatnich lat, Okręgowa Rada postanowiła, iż nasza Izba jest współorganizatorem Warsztatów Nadzoru Budowlanego w Wałczu w dniach 10–11 września 2021 roku.

Warsztaty te organizujemy wspólnie z Izłą Wielkopolską. Tradycyjnie odbywają się wtedy spotkania przedstawicieli obu izb.

W bieżącym roku obchodzimy 20. rocznicę powstania naszego związku zawodowego, w związku z tym Rada Krajowa proponuje zorganizowanie obchodów Dnia Inżyniera. Przewodniczącym Komitetu obchodów w naszej Izbie został Kol. Andrzej Gałkiewicz. Więcej informacji na ten temat zamieszczonych zostało w niniejszym kwartalniku.

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy.

Przepraszam za być może zbyt długie słowo wstępne, ale życie nie szczędzi nam trosk i chcąc przedstawić najważniejsze ze spraw, zabrały one aż tyle miejsca. Wierzę, że z Waszą pomocą już niedługo uda nam się wyprowadzić wszystkie sprawy na „prostą”.

Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa w Zachodniopomorskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa

Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Szczecinie włączyła się w organizację ogólnopolskiej akcji PIIB pod nazwą „Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa. Budowa, eksploatacja, remont Twojego obiektu”. Wydarzenie to, zaplanowane na 25 września 2021 roku, odbędzie się w Szczecinie, Koszalinie i Wałczu. W miejscowościach tych w godzinach 9.00–16.00 będą dyżurować osoby pełniące samodzielne funkcje

techniczne w budownictwie, do których należą projektanci, kierownicy budów lub robót, inspektorzy nadzoru. Dołączą do nich pracownicy administracji architektoniczno-budowlanej oraz organów nadzoru budowlanego.

Głównym celem organizacji akcji „Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa. Budowa, eksploatacja, remont Twojego obiektu” jest pomoc indywidualnym inwestorom – właścicielom domów jednorodzinnych,

KRZYSZTOF MOTYLAK

ANDRZEJ GAŁKIEWICZ

ZBIGNIEW AUGUSTYNIAK

przedstawicielom wspólnot mieszkaniowych, a także edukacja, przybliżenie społeczeństwu zawodu inżyniera budownictwa jako zawodu zaufania publicznego. Podczas tego dnia inwestorzy indywidualni będą mogli uzyskać informacje dotyczące m.in. zakupu działki, procedur związanych z budową domu, wyboru kierownika budowy, materiałów i technologii, jakie zostaną wykorzystane. Na spotkania mogą również zgłaszać się właściciele budynków, które wymagają modernizacji, przebudowy lub generalnego remontu, bądź ich zarządcy. W każdym z punktów konsultacyjnych eksperci PIIB będą pracować w wielobranżowych zespołach.

Głównym celem zorganizowania tej akcji jest pomoc indywidualnym inwestorom – właścicielom domów jednorodzinnych i mieszkań, przedstawicielom wspólnot mieszkaniowych.

Patronat honorowy objęło Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Patroni medialni akcji: „Inżynier Budownictwa” i „Przegląd Budowlany”. Konsultacje z inżynierami budownictwa w województwie zachodniopomorskim zaplanowano w następujących siedzibach:

- **Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa** – ul. Energetyków 9, 70-656 Szczecin.
- **Biuro Terenowe ZOIB w Koszalinie** – ul. Szczecińska 8-10, 75-135 Koszalin.
- **Biuro Terenowe ZOIB w Wałczu** – ul. Dąbrowskiego 2 lok.1, 78-600 Wałcz.

Zapraszamy
na konsultacje
w godzinach
9.00–16.00
w Szczecinie,
Koszalinie
i Wałczu

Kalendarium

TERMIN	NAZWA WYDARZENIA	MIEJSCE
MAJ 2021		
13.05.2021	Posiedzenie Okręgowej Rady.	Szczecin
27.05.2021	Posiedzenie Prezydium Izby.	Szczecin
28.05.2021	Rozpoczęcie XXXVII sesji egzaminacyjnej.	Szczecin
31.05.2021	Posiedzenie Składu Orzekającego Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w celu rozpatrzenia indywidualnych spraw członkowskich.	Szczecin
CZERWIEC 2021		
1.06.2021	Posiedzenie Prezydium Izby.	Szczecin
10.06.2021	Posiedzenie Prezydium Izby.	Szczecin
28.06.2021	Posiedzenie Okręgowej Rady.	Szczecin
30.06.2021	Posiedzenie Składu Orzekającego Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w celu rozpatrzenia indywidualnych spraw członkowskich.	Szczecin
LIPIEC 2021		
1.07.2021	Posiedzenie Prezydium Izby.	Szczecin
30.07.2021	Posiedzenie Składu Orzekającego Rady Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w celu rozpatrzenia indywidualnych spraw członkowskich.	Szczecin

ILONA NEHYBA

Jesienią koniec drążenia tunelu Uznam–Wolin

W dniu 12 sierpnia maszyna drążąca TBM „Wyspiarka” przewierciła tysięczny metr tunelu, który na stałe połączy wyspy Uznam i Wolin, a samo Świnoujście z resztą kraju. Oznacza to, że „Wyspiarka” minęła najgłębsze miejsce, czyli niemal 40 m pod lustrem wody. Obecnie, tunel ma około 1100 metrów długości. Na początku października drążenie powinno zostać zakończone.

Tunel drążony pod Świną będzie miał długość 1,48 km

– Cieszymy się z każdego kolejnego metra. Jest to dla nas niezmiennie ekscytujące wydarzenie – podkreśliła zastępca Prezydenta Świnoujścia Barbara Michalska. – To bardzo trudna inwestycja. A wykonawca trzyma się harmonogramu. To kolejny powód do zadowolenia.

Wiercenie tunelu ma zakończyć się jesienią tego roku. Wówczas rozpoczną się dalsze prace związane z wykończeniem tunelu. Cała inwestycja ma być ukończona w przyszłym roku.

Wszystkie elementy obudowy tunelu wykonane

Maszyna TBM Wyspiarka drąży tunel, usuwając równocześnie urobek oraz wykonując za sobą obudowę tunelu. Obudowa wykonana jest z prefabrykowanych elementów – tubingów. Na każdy pierścień tunelu składa się osiem takich elementów. Segmenty te powstały w specjalnie wybudowanym zakładzie prefabrykacji. Wszystkie 6280 tubingów zostało już wykonanych. Łącznie przygotowano 615 dwumetrowych i 170 półtorametrowych pierścieni. – Do produkcji elementów prefabrykowanych potrzebnych było około 30 000 m³ betonu. Segmenty powstały z betonu na kruszywie łamanym, granitowym. Część z nich jest klasycznie zbrojona stalą zbrojeniową, a część włóknami stalowymi. Jeden dwumetrowy pierścień składa się z ośmiu segmentów i waży 100 ton – mówi inżynier-rezydent z firmy Lafrentz, Jacek Król.

Część jest już zamontowana w tunelu, inne oczekują na swoją kolej na placach składowych. Teraz w zakładzie prefabrykacji będą powstawały elementy wewnętrznych konstrukcji tunelu.

Roboty na wyspie Uznam

– Trwa uszczelnianie, wyrównywanie i torkretowanie ścian szczelinowych oraz uszczelnianie i wyrównywanie płyt dennych w rejonie rampy oraz tunelu wykonywanego metodą stropową. Prowadzone są także roboty wykończeniowe konstrukcji rampy. Wykańczany jest też wiadukt w ciągu ulicy Karsiborskiej – wyliczał Bogusław Konopko z firmy SWEKO, pełniącej rolę Inżyniera Kontraktu.

W zakładzie STP odbywa się separacja urobku i oczyszczanie płuczki wiertniczej. Urobek jest transportowany na pole refulacyjne.

Trwają roboty przygotowawcze w związku z budową Budynku Centrum Obsługi oraz budynku Trafo K3.

Wolin – komora i rampa

Z kolei na wyspie Wolin w komorze odbiorczej trwa budowa łoża, które umożliwi wprowadzenie tarczy i bram maszyny TBM do wnętrza tej komory. To tam Wyspiarka po zakończonej pracy zostanie zdemontowana.

Prowadzone są także roboty wykończeniowe konstrukcji rampy. Zasypywany jest strop górny w segmentach od R14 do R16. Trwa betonowanie kap chodnikowych i montaż desek gzymsowych na wiadukcie w segmencie jedenastym.

Jednocześnie po obu stronach Świny, czyli na wyspach Uznam i Wolin, prowadzona jest przebudowa sieci uzbrojenia terenu oraz infrastruktury drogowej, a także roboty drogowe.

W komorze startowej prowadzone są roboty przygotowawcze do wykonania wsporników pod strop pośredni

Do połowy sierpnia „Wyspiarka” ułożyła 170 ringów półtorametrowych oraz 393 dwumetrowe

Na wyspie Uznam trwają także przygotowania do budowy centrum obsługi i budynku Trafo K3

Po wydrążeniu tunelu wykonana zostanie płyta, na której będzie zlokalizowana jezdnia, a pod nią galeria ewakuacyjna.

Tak będzie wyglądał wjazd do tunelu od strony wyspy Uznam

Do obudowania tunelu przygotowano 615 dwumetrowych i 170 półtorametrowych pierścieni

Samo drążenie to nie wszystko

Przewiercenie się z wyspy Uznam na wyspę Wolin nie będzie oznaczało końca prac. Tunel będzie miał przekrój kolisty, tak jak tarcza maszyny TBM. Aby pojazdy mogły się nim poruszać, należy wykonać płytę, na której będzie zlokalizowana jezdnia. Pod jezdnią zostanie umieszczona galeria ewakuacyjna wraz z większością instalacji tunelu. Ważnym elementem będą również wyjścia awaryjne do wspomnianej galerii, które wymagają przebicia się poza obudowę tunelu. Wykonywane zostaną również systemy wentylacji, przeciwpożarowe, zarządzania ruchem i monitoringu.

Całkowita długość inwestycji to 3,2 km. Zasadnicza jej część – tunel drążony pod Świną (jednorurowy z dwupasową jezdnią) będzie miał długość 1,48 km. Dzięki tej inwestycji Świnoujście zostanie w sposób stały skomunikowane z resztą Polski. Obecnie komunikację zapewniają przeprawy promowe, które mają mocno ograniczoną przepustowość i są zależne od warunków pogodowych.

*Urząd Miasta Świnoujście/Sweco
fotografie: Hanna Nowak-Lachowska
UM Świnoujście*

Prace prowadzone są nie tylko na odcinku drążonego tunelu. Przebudowywane i budowane są sieci uzbrojenia terenu i infrastruktury drogowej oraz prowadzone prace drogowe

Tunel będzie miał przekrój kolisty, tak jak tarcza maszyny TBM

Inżynierze!

Co wiesz na temat umowy o roboty budowlane?

Umowę o roboty budowlane regulują przepisy art. 647–658 Kodeksu cywilnego

W jednym z numerów Kwartalnika Budowlanego zamieszczono artykuł, którego celem było zwrócenie uwagi inżynierom budownictwa na konieczność skrupulatnego i uważnego formułowania treści zawieranych przez nich umów, jednak bez doprecyzowania o jaki rodzaj umowy chodzi. Skorzystanie z dodatkowych zastrzeżeń umownych (np. kara umowna, zadatek) i odpowiednie zredagowanie treści umowy może w przyszłości chronić interesy strony umowy. Niniejszy artykuł został natomiast poświęcony wyjaśnieniu zagadnień dotyczących konkretnego rodzaju umów, tj. umów o roboty budowlane. Wielu inżynierów budownictwa prowadzi bowiem firmy (czy to jako osoba fizyczna, czy jako spółka) zajmujące się wykonawstwem obiektów. Znajomość przepisów oraz umiejętne korzystanie z rozwiązań prawnych pozwoli uniknąć ewentualnych problemów. Umowę o roboty budowlane regulują przepisy art. 647–658 Kodeksu cywilnego, które stosuje się też odpowiednio do umowy o wykonanie remontu budynku lub budowli.

fot. depositphotos.com

Definicja umowy o roboty budowlane

Przez umowę o roboty budowlane (1) wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a (2) inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót,

w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Powyższa definicja jest niezwykle istotna przy analizowaniu, czy mamy do czynienia z umową o roboty budowlane. Należy przy tym zaznaczyć, że o rodzaju umowy nie decyduje jej nazwa, ale treść. Jeżeli więc dokument został oznaczony jako „umowa o roboty budowlane”, to wcale nie oznacza automatycznie, iż rzeczywiście jest to umowa o roboty budowlane, bowiem z zapisów umowy może wynikać, że strony nawiązały stosunek cywilnoprawny w postaci umowy o dzieło czy umowy o świadczenie usług. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na jedno z orzeczeń dotyczących tego zagadnienia, tj. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2020 roku, III UK 492/19, w którym wskazano że o charakterze umowy o podwykonawstwo decydują jej cechy przedmiotowe z art. 647 i nast. k.c., a nie sam udział w procesie inwestycyjnym. Nie każda umowa zawierana z „podwykonawcą” staje się „automatycznie” umową o roboty budowlane (umową rezultatu). W zależności od tego, jak strony ułożą między sobą treść stosunku prawnego, umowa z „podwykonawcą” może być kwalifikowana jako umowa o dzieło (rezultatu) lub o świadczenie usług (zlecenia). Kodeks cywilny reguluje dwa rodzaje umów, tj. umowę o roboty budowlane i umowę o dzieło, które w praktyce są często trudne do rozróżnienia. Natomiast zakwalifikowanie analizowanej umowy do konkretnego rodzaju jest bardzo ważne, choćby ze względu na określenie terminu przedawnienia roszczeń wynikających z konkretnej umowy. Roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane – od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane. Jest to przepis szczególny. Zaś w przypadku umów o roboty budowlane przedawnienie następuje na tzw. zasadach ogólnych, czyli termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Najczęściej ułatwia zakwalifikowanie danej umowy jako umowy o roboty budowlane istnienie projektu, zgodnie z którym ma powstać obiekt.

Forma umowy

Zgodnie z art. 648 § 1 Kodeksu cywilnego *Umowa o roboty budowlane powinna być stwierdzona pismem*. W związku z takim brzmieniem przepisu

JOANNA WAWRYNIUK-BARAŃSKA
Radca Prawny

często – błędnie (!) – uznaje się, że brak umowy w formie pisemnej i istnienie jedynie ustnych ustaleń oznacza, że umowa nie została zawarta i nie istnieje. Należy więc wyjaśnić, iż zastrzeżenie formy pisemnej (ale też dokumentowej lub elektronicznej) bez rygору nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Jednakże mimo niezachowania formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą dokumentu. W art. 648 § 1 Kodeksu cywilnego ustawodawca nie wskazał *Umowa o roboty budowlane powinna być stwierdzona pismem pod rygorem nieważności*, czyli nie wskazał, że jest to forma umowy obligatoryjna dla zachowania ważności i wywołania skutków prawnych. Niezachowanie formy pisemnej może natomiast spowodować trudności dowodowe w sporze sądowym. Reasumując, niezawarta na piśmie umowa o roboty budowlane jest ważna, ale istnieją ograniczenia dowodowe w zakresie dowiedzenia jej istnienia i treści. Zaś na gruncie Prawa zamówień publicznych, umowa w sprawie zamówienia publicznego wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Wymagana przez właściwe przepisy dokumentacja stanowi część składową umowy. Co ciekawe, Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia „dokumentacji”. Wskazuje się więc, że przez dokumentację należy rozumieć dokumenty, na podstawie których realizuje się daną inwestycję i konieczne w związku z brzmieniem Prawa budowlanego czy Prawa zamówień publicznych. Oczywiście jest więc, że częścią składową umowy jest projekt budowlany oraz kosztorysy, atesty materiałów czy certyfikaty sprzętów itp. Należy pamiętać, że skoro dokumentacja stanowi część składową umowy, oznacza to, że zmiana dokumentacji stanowi zmianę umowy, a w konsekwencji wymaga zachowania formy tożsamej z formą zawarcia umowy o roboty budowlane (należy zawrzeć aneksy). W razie wątpliwości poczytuje się, iż wykonawca podjął się wszystkich robót objętych projektem stanowiącym część składową umowy.

Podwykonawcy

Bardzo istotnym zagadnieniem, często poruszanym w praktyce, jest sytuacja podwykonawców w robotach budowlanych. Inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których **szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót**, chyba

że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę. Zgłoszenie nie jest wymagane, jeżeli inwestor i wykonawca określili w **umowie, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności**, szczegółowy przedmiot robót budowlanych wykonywanych przez oznaczonego podwykonawcę. Inwestor ponosi

fot. depositphotos.com

odpowiedzialność za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie między podwykonawcą a wykonawcą, chyba że ta wysokość przekracza wysokość wynagrodzenia należnego wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z umowy. W takim przypadku odpowiedzialność inwestora za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z umowy. **Zgłoszenie oraz sprzeciw wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.** Powyższe zasady stosuje się odpowiednio do solidarnej odpowiedzialności inwestora, wykonawcy i podwykonawcy, który zawarł umowę z dalszym podwykonawcą, za zapłatę wynagrodzenia dalszemu podwykonawcy. Postanowienia umowne sprzeczne z powyżej opisanymi zasadami są nieważne.

Co do zasady przedsiębiorcy wiedzą o solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za zapłatę należnego podwykonawcy wynagrodzenia, ale często nie dopilnowują (bądź też o nich nie wiedzą) zaistnienia przesłanek ww. odpowiedzialności. W przypadku podwykonawców warto zwrócić uwagę na spełnienie formalności, bowiem w sytuacji niewypłacalności wykonawcy można zwrócić się do inwestora o zapłatę. Natomiast inwestor również musi pamiętać

Według Kodeksu cywilnego umowa pisemna o roboty budowlane nie jest koniecznością, ale według Prawa zamówień publicznych forma pisemna jest obligatoryjna

o ww. regulacjach, żeby przez przeoczenie nie doprowadzić do powstania swojej odpowiedzialności. Przedmiot robót wykonywanych przez podwykonawcę i ewentualny sprzeciw inwestora muszą być koniecznie zgłoszone w formie pisemnej (pod rygorem nieważności!).

Gwarancja zapłaty

W 2010 roku ustawodawca kierując się zamiarem zapobiegania sytuacjom nieregulowanym przez inwestorów wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane, dodał przepisy art. 649¹–649⁵ Kodeksu cywilnego.

Gwarancji zapłaty za roboty budowlane inwestor udziela wykonawcy (generalnemu wykonawcy) w celu zabezpieczenia terminowej zapłaty umówionego wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych. Gwarancją zapłaty jest gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa, a także akredytywa bankowa lub poręczenie banku udzielone na zlecenie inwestora. Strony ponoszą w równych częściach udokumentowane koszty zabezpieczenia wiarygodności. Nie można przez czynność prawną wyłączyć ani ograniczyć prawa wykonawcy (generalnego wykonawcy) do żądania od inwestora gwarancji zapłaty. Odstąpienie inwestora od umowy spowodowane żądaniem wykonawcy (generalnego wykonawcy) przedstawienia gwarancji zapłaty jest bezskuteczne. Wykonawca (generalny wykonawca) robót budowlanych może w każdym czasie żądać od inwestora gwarancji zapłaty do wysokości ewentualnego roszczenia z tytułu wynagrodzenia wynikającego z umowy oraz robót dodatkowych lub koniecznych do

wykonania umowy, zaakceptowanych na piśmie przez inwestora. Jeżeli wykonawca (generalny wykonawca) nie uzyska żądanej gwarancji zapłaty w wyznaczonym przez siebie terminie, nie krótszym niż 45 dni, uprawniony jest do odstąpienia od umowy z winy inwestora ze skutkiem na dzień odstąpienia. Brak żądanej gwarancji zapłaty stanowi przeszkodę w wykonaniu robót budowlanych z przyczyn dotyczących inwestora. Inwestor nie może odmówić zapłaty wynagrodzenia mimo niewykonania robót budowlanych, jeżeli wykonawca (generalny wykonawca) był gotów je wykonać, lecz doznał przeszkody z przyczyn dotyczących inwestora. Jednakże w wypadku takim inwestor może odliczyć to, co wykonawca (generalny wykonawca) oszczędził z powodu niewykonania robót budowlanych.

W doktrynie dominuje stanowisko, że przysługujące wykonawcy uprawnienie do domagania się udzielenia gwarancji zapłaty należy uznać za roszczenie. Jednocześnie podkreśla się specyfikę tego roszczenia, która sprowadza się do tego, że w zasadzie wyłączona jest możliwość jego dochodzenia przy wykorzystaniu przymusu państwowego. Konsekwencją niewykonania obowiązku inwestora do udzielenia gwarancji zapłaty jest możliwość odstąpienia od umowy przez wykonawcę. Ponadto wykonawcy, pomimo niewykonania robót budowlanych, przysługuje roszczenie o zapłatę wynagrodzenia¹.

Podsumowanie

Zawierając umowę o roboty budowlane należy pamiętać o tym, aby zachować formę pisemną, bowiem nawet jeżeli umowa ustna nadal jest ważna, to bez umowy w formie pisemnej pojawią się problemy dowodowe. Warto doprecyzować w umowie zagadnienia wynikające w powszechnie obowiązujących przepisów, np. dotyczące gwarancji zapłaty. Nie można pominąć konieczności zachowania równości stron. Trzeba sobie jednak zdawać sprawę z tego, że nie wszystkie zapisy umieszczone w umowie i korzystne dla przedsiębiorcy zawsze będą skuteczne. W przypadku sporu sądowego to sąd ocenia treść umowy i jej skutki. Jeżeli zapis umowy jest sprzeczny z bezwzględnie obowiązującymi przepisami, to jest on nieważny.

Joanna Wawryniuk-Barańska
radca prawny
z Kancelarii Radców Prawnych
Licht & Przeworska s.c.
stale obsługującej ZOIB
kancelaria@lichtprzeworska.com.pl

Kwestię gwarancji
zapłaty wykonawcy
regulują przepisy
art. 649¹–649⁵
Kodeksu cywilnego

fol. depositphotos.com

¹ E. Zielińska [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom IV. Zobowiązania. Część szczególna* [art. 535–764(9)], red. M. Fras, M. Hadas, WKP 2018, art. 649(1).

XXXVII sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane

MARZENA MAKSYM

Zakończyła się – trwająca od 28 maja do 11 czerwca 2021 roku – XXXVII sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane. Z uwagi na fakt, że sesja odbywała się w okresie pandemii, Krajowa Komisja Kwalifikacyjna opracowała i przesłała do wszystkich okręgowych komisji kwalifikacyjnych w Polsce „Procedurę zapewnienia bezpieczeństwa podczas egzaminów na uprawnienia budowlane, organizowanych przez okręgowe komisje kwalifikacyjne okręgowych izb inżynierów budownictwa w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19”.

Zgodnie z zaleceniami Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, egzamin testowy został przeprowadzony w tym samym dniu w dwóch terminach: o godzinie 9.00 dla specjalności konstrukcyjnej oraz o godzinie 14.00 dla pozostałych specjalności.

Zdający podczas egzaminu na uprawnienia budowlane dla specjalności konstrukcyjnej

Zdający egzamin dla pozostałych specjalności

Okazało się, że takie ustalenie godzin egzaminów umożliwiło swobodne przestrzeganie procedur obowiązujących w okresie pandemii i bezpieczne przeprowadzenie egzaminu testowego.

Do egzaminu testowego uprawnione były 164 osoby, w tym 40 zdawało egzamin poprawkowy. Egzamin testowy zdało 120 osób.

Do egzaminu ustnego uprawnione były 142 osoby, w tym 22 zdawało egzamin poprawkowy. Egzamin ustny zdało 113 osób.

Ogólna zdawalność egzaminu w trakcie XXXVII sesji egzaminacyjnej wyniosła 82,62% i była niższa w porównaniu z sesją XXXVI.

Uprawnienia budowlane uzyskało: 54 inżynierów specjalności konstrukcyjno-budowlanej, dziewięciu w specjalności inżynierskiej drogowej, siedmiu w specjalności inżynierskiej mostowej, siedmiu w specjalności inżynierskiej kolejowej w zakresie kolejowych obiektów inżynierskich, pięciu w specjalności inżynierskiej hydrotechnicznej, 17 w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, 13 w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji oraz urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych oraz jeden w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych.

Z powodu trwającej epidemii po raz trzeci od powstania izby samorządu zawodowego odstąpiono od uroczystego wręczenia uprawnień budowlanych, a uprawnienia budowlane wraz ze ślubowaniem zostały przesłane listownie do wszystkich osób, które zdały egzamin.

Gratulując wszystkim, którzy uzyskali uprawnienia budowlane, w związku z dynamiczną zmianą przepisów prawa z dziedziny budownictwa, zapraszam do udziału w szkoleniach organizowanych m.in. w naszej Izbie.

Fotografie Ilona Nehyba

Audytorium im. prof. Stanisława Skoczowskiego na Wydziale Elektrycznym ZUT

Do egzaminu testowego uprawnione były 164 osoby, zdało 120 osób.
Do egzaminu ustnego uprawnione były 142 osoby, zdało 113 osób

FIT FOR 55 a nowe wyzwania dla branży budowlanej

AGNIESZKA SKORUPIŃSKA
Lider Praktyki Prawa
Ochrony Środowiska,
CEE i Polska
Partner, Adwokat
w Kancelarii CMS

MARTA TARKOWSKA
Członek Praktyki Prawa
Ochrony Środowiska
Prawnik w Kancelarii CMS

14 lipca 2021 roku Komisja Europejska ogłosiła największy dotychczas pakiet legislacyjny związany z klimatem i energią – FIT FOR 55. Głównym założeniem wprowadzanego pakietu jest zmniejszenie o 55% emisji gazów cieplarnianych na terenie Unii Europejskiej do 2030 roku (względem roku 1990), czego następstwem będzie osiągnięcie zerowej emisji netto do 2050 roku.

FIT FOR 55 stanowi kluczowy element przyjętego w grudniu 2019 roku Europejskiego Zielonego Ładu, mającego na celu transformację gospodarek państw członkowskich w celu dostosowania ich do największej w historii Unii Europejskiej reformy klimatyczno-energetycznej.

Główne założenia FIT FOR 55

FIT FOR 55 jest zbiorem 13 projektów przepisów unijnych dotyczących różnych gałęzi gospodarki, zawierających zarówno zmiany dotychczasowej legislacji, jak i zupełnie nowe propozycje legislacyjne. W sumie wraz z uzasadnieniami jest to prawie 4000 stron dokumentów. Pakiet obejmuje swoim zastosowaniem wiele nowych sektorów, w tym również sektor budowlany, stwarzając wiele wyzwań w zakresie sprostania nowym obowiązkom. Poniżej przedstawiono najważniejsze założenia projektowanych regulacji w odniesieniu dla budownictwa.

Reforma unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS)

Unijny system handlu uprawnieniami do emisji (European Union Emissions Trading System, EU ETS) dotyczy wybranych źródeł emisji gazów cieplarnianych, m.in. przemysłu, sektora lotniczego oraz wytwarzania energii. Reforma zakłada dalsze ograniczenie liczby uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, czego skutkiem będzie dalsze zwiększenie cen uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Planuje się wprowadzenie tzw. mini-ETS, które stworzone zostanie na analogicznym mechanizmie do systemu EU ETS i polegać będzie na wycenie emisji dla budownictwa oraz transportu lądowego. „Mini-ETS” ma być wprowadzane stopniowo z uwagi na fakt, że koszty dekarbonizacji budynków oraz transportu różnią się między sobą. Reforma zakłada, że państwa członkowskie nadal powinny przeznaczać nowo uzyskane dochody z handlu uprawnieniami do emisji na projekty związane z klimatem i energią. Ministerstwo Klimatu i Środowiska ostrożnie odnosi się do tej propozycji z uwagi na fakt, że spowoduje to obciążenie dla społeczeństwa, a co za tym idzie uderzy w najbiedniejsze grupy społeczne dotknięte ubóstwem energetycznym. Z uwagi na powyższe niezbędnym będzie wprowadzenie odpowiednich mechanizmów zabezpieczających. Wprowadzenie „mini-ETS” ma na celu rozwiązanie problemu braku redukcji emisji w sektorze budowlanym. Zmiana

ta bezpośrednio wpłynie na liczbę uprawnień dostarczanych do systemu, prawdopodobnie podnosząc przy tym ceny uprawnień do emisji.

Zaostrzenie celów w ramach wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR)

Przegląd dotychczasowego rozporządzenia dot. wspólnego wysiłku redukcyjnego (Effort Sharing Regulation, ESR) przewiduje dla każdego państwa członkowskiego zaostrzone wartości docelowe związane z redukcją emisji. Budownictwo znajduje się wśród sektorów, które mają zostać objęte zaostrzeniem, a wartość celu dla danego kraju określana ma być w oparciu o PKB na mieszkańca. Z całą pewnością wiąże się to ze znaczącym wzrostem wartości celów redukcyjnych dla Polski, szacuje się, że nawet do 16–30% (w zależności od metody obliczania).

Dostosowanie cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)

Planuje się wprowadzenie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM). Ma to na celu przeciwdziałanie przenoszeniu wysokoemisyjnych produkcji poza Europę, czyli tzw. ucieczce emisji. Przedstawiana propozycja zakłada nałożenie dodatkowych opłat na produkty, które są importowane do UE w oparciu o stopień emisji gazów cieplarnianych, jaki jest potrzebny do ich produkcji. Dotknie to podmiotów zajmujących się importem m.in. cementu, żelaza, stali czy aluminium. Powyższe może bezpośrednio przełożyć się na sektor budowlany w odniesieniu do pozyskiwanych materiałów poprzez wzrost ich kosztów.

Zaostrzone wymagania energetyczne

W ramach tego sektora przygotowywane są zmiany w odniesieniu do trzech dyrektyw. Pierwsza dotyczy odnawialnych źródeł energii i zakłada, że w 2030 roku 40% energii wytwarzanej na terenie Unii Europejskiej ma być produkowana przez OZE. Stanowi to zmianę w stosunku do obowiązujących obecnie 32%.

tego Funduszu otrzymać ma blisko 13 mld euro, co stanowi 17,6% całego budżetu. W efekcie zwiększy to zainteresowanie podmiotów prywatnych w inwestowanie w nowoczesne rozwiązania dla budynków, a co za tym idzie zwiększy popyt na produkty z tego zakresu. Firmy budowlane oferujące najnowsze rozwiązania sprzyjające środowisku zwiększą swoją konkurencyjność na rynku usług, natomiast podmioty, które nie zdecydują się na transformację mogą w efekcie stracić potencjalnych klientów oraz wypaść z łańcucha usług.

Określone zostaną też cele wykorzystywania energii odnawialnej, biopaliw, biogazu czy biomasy dla sektora budowlanego. Druga z dyrektyw skupia się na efektywności energetycznej. Państwa członkowskie mają zostać zobligowane do osiągnięcia rocznych oszczędności energii w zużyciu końcowym do 1,5% do 2030 roku w porównaniu z obecnym 0,8%. Ograniczenie zużycia energii ma nastąpić poprzez działania takie jak obowiązkowa modernizacja części budynków administracji publicznej. Trzecia dyrektywa dotyczy opodatkowania energii. Przewidywana jest tutaj racjonalizacja korzystania z fakultatywnych zwolnień i ulg podatkowych oraz wspieranie zielonej transformacji za pomocą zachęt dla niskoemisyjnych źródeł energii. Z uwagi na fakt, że polska energetyka oparta jest głównie na węglu, sprostanie wyzwaniom będzie szczególnie trudne. FIT FOR 55 zakłada stopniową dekarbonizację, dotykając całej branży budowlanej, która powinna nastawić się na wzrost cen w zakresie materiałów, jednak pojawia się tutaj istotna szansa związana z modernizacją budynków oraz zastąpieniem dotychczasowych technologii bardziej przyjaznymi dla środowiska. Co za tym idzie, firmy z branży budowlanej stawiając na użycie energooszczędnych materiałów oraz procesów o większej efektywności doprowadzą do zwiększenia swojej pozycji na rynku oraz konkurencyjności, a tym samym firmy, które nie dostosują się do przewidywanego nurtu mogą ponieść konsekwencje braku niezbędnej transformacji.

Społeczny Fundusz Klimatyczny

Komisja Europejska zaproponowała stworzenie Społecznego Funduszu Klimatycznego, który ma wesprzeć obywateli i zachęcić do inwestowania w efektywność energetyczną oraz modernizację systemów ogrzewania i chłodzenia. Społeczny Fundusz Klimatyczny ma być pokrywany z budżetu UE, z kwoty będącej 25% przewidywanych wpływów z handlu emisjami paliw dla budownictwa i transportu drogowego. Przewiduje się, że Polska jako największy beneficjent w ramach

Co dalej?

W aktualnym stadium poszczególne projekty aktów prawnych w ramach pakietu FIT FOR 55 trafią do Parlamentu Europejskiego, gdzie nadane zostanie im finalne brzmienie. Cały proces legislacyjny potrwa i bez wątpienia wypracowanie wspólnych kompromisów przez państwa członkowskie nie będzie łatwe. W krajach członkowskich, w tym w Polsce, pojawiają się sprzeczne stanowiska i opinie co do zaproponowanych zmian. Z całą pewnością proponowane rozwiązania stanowić będą dla Polski duże wyzwanie. Przedstawiane propozycje obecnie są w fazie projektowej i wymagają monitorowania w zakresie dalszych zmian. Wprowadzane rozwiązania zaczną obowiązywać najwcześniej

fot. depositphotos.com

w 2024 roku. Realizacja tych celów nie będzie możliwa bez odpowiednich inwestycji. Jednakże wzrost cen materiałów oraz dostępność do wykwalifikowanych pracowników może stanowić największe bariery dla sektora budowlanego, którego z całą pewnością czekają istotne zmiany związane z wprowadzeniem pakietu FIT FOR 55.

Tadeusz Kanas „Zasłużony dla drogownictwa”

W dniu 22 czerwca 2021 roku w Szczecinie, wicewojewoda zachodniopomorski Marek Subocz wręczył odznaki honorowe „Zasłużony Pracownik Morza”, „Zasłużony dla Transportu Rzeczypospolitej” i „Zasłużony dla drogownictwa” osobom związanym z branżą morską, drogową oraz transportową. Wśród 16 wyróżnionych osób był sekretarz Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Tadeusz Kanas, który otrzymał odznakę honorową „Zasłużony dla drogownictwa” przyznaną przez Ministra Infrastruktury i Budownictwa.

Od lewej stoją:
prof. dr hab. inż. Zygmunt Meyer –
pełniący obowiązki Przewod-
niczącego OR ZOIIIB, Marek
Subocz – Wicewojewoda Za-
chodniopomorski, Barbara
Kosarewicz – Dyrektor Biura
ZOIIIB, Tadeusz Kanas – Sekretarz
OR ZOIIIB

Tadeusz Kanas może pochwalić się ogromnym do-
robkiem w dziedzinie drogownictwa. W czasie 42-let-
niego doświadczenia zawodowego aż 25 lat związany
był z branżą drogową. Od roku 1999 pełnił funkcję dy-
rektora Zarządu Dróg Powiatowych w Kołobrzegu,
gdzie od podstaw organizował pracę tej jednostki
zarówno pod względem zaplecza techniczno-sprzę-
towego, jak i organizacji bieżącego utrzymania ponad
320 km dróg powiatowych. W roku 2004 został powo-
łany na stanowisko dyrektora Zachodniopomorskiego
Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie. Szczególną

Wicewojewoda Zachodniopomorski Marek Subocz wręcza
odznaczenie Tadeuszowi Kanasowi

uwagę poświęcił sprawom bieżącego utrzymania dróg
i przygotowaniu programu przebudowy dróg woje-
wódzkich na lata 2007–2013. Od 2008 roku pracował
w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad,
Oddział w Szczecinie na stanowisku kierownika rejonu
w Koszalinie.

Osobiste zaangażowanie oraz operatywność Tadeu-
sza Kanas z pewnością przyczyniły się do utrzymania
sieci drogowej w dobrym stanie, a także do odnowie-
nia lub przebudowania wielu odcinków dróg, co za-
owocowało poprawą bezpieczeństwa ruchu w wielu
miejscach stałych i na wielu niebezpiecznych odcin-
kach dróg. Rezultaty Jego wkładu pracy są dziś widocz-
ne w zdecydowanej poprawie stanu technicznego sieci
dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych na tere-
nie województwa zachodniopomorskiego.

Równolegle, w czasie wykonywania pracy zawo-
dowej, Tadeusz Kanas m.in. był członkiem Podkomisji
Transportu przy Komisji Infrastruktury Rozwoju Lokal-
nego Polityki Regionalnej i Ochrony Środowiska. Został
także powołany przez Ministra Infrastruktury do Zespo-
łu Konsultacyjnego przy pracach nad ustawą o drogach
publicznych. Od wielu lat pełnił funkcję wiceprezesa,
a ostatnio został prezesem Oddziału SITK RP w Kosza-
linie, gdzie działa na rzecz rozwoju branży drogowej
poprzez działalność szkoleniową kadry inżyniersko-
technicznej i organizację imprez naukowo-technicz-
nych, poświęconych problematyce drogowej.

Tadeusz Kanas uczestniczy także aktywnie w ży-
ciu Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa od początku jej istnienia. od 2006 roku
jest m.in. członkiem Okręgowej Rady, a od 2014 roku
także członkiem Prezydium Okręgowej Rady. W czerw-
cu br. objął funkcję Sekretarza Okręgowej Rady.

Serdecznie gratulujemy otrzymania w pełni zasłu-
żonego odznaczenia!

fotografie Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki

Czas wyborów

MILENA IWANEJKO

Dobiega końca V kadencja organów Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Przed nami czas wyboru delegatów podczas obwodowych zebrań wyborczych, którzy będą reprezentować członków Izby na zjeździe sprawozdawczo-wyborczym w kwietniu 2022 roku oraz na zjazdach sprawozdawczych w latach 2022–2026. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (DzU z 2016 r., poz. 1725) wybory odbywają się co cztery lata. O szczegółowych zasadach przeprowadzania zebrań wyborczych, podziału na obwody wyborcze czy też liczbie delegatów decyduje Okręgowa Rada Izby. Czynne prawo wyborcze zapewniające możliwość udziału w głosowaniu i oddania głosu przysługuje każdemu członkowi Izby, który ma opłacone składki członkowskie i nie został ukarany w trybie odpowiedzialności zawodowej zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie na okres od roku do pięciu lat, połączonym z obowiązkiem złożenia w wyznaczonym

terminie egzaminu, lub też w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej – karą zawieszenia w prawach członka. Bierne prawo wyborcze, czyli prawo do kandydowania, przysługuje każdemu członkowi Izby, niezawieszonemu do dnia zebrania, który nie został ukarany w trybie odpowiedzialności zawodowej zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie na okres od roku do pięciu lat, połączonym z obowiązkiem złożenia w wyznaczonym terminie egzaminu, lub też w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej – karą zawieszenia w prawach członka.

Informacje o miejscu i terminie zebrań w obwodach wyborczych zostaną zamieszczone w „Inżynierze Budownictwa”. Serdecznie zachęcamy do aktywnego włączenia się w kreowanie i współoddziaływanie w tworzeniu wizerunku naszego samorządu.

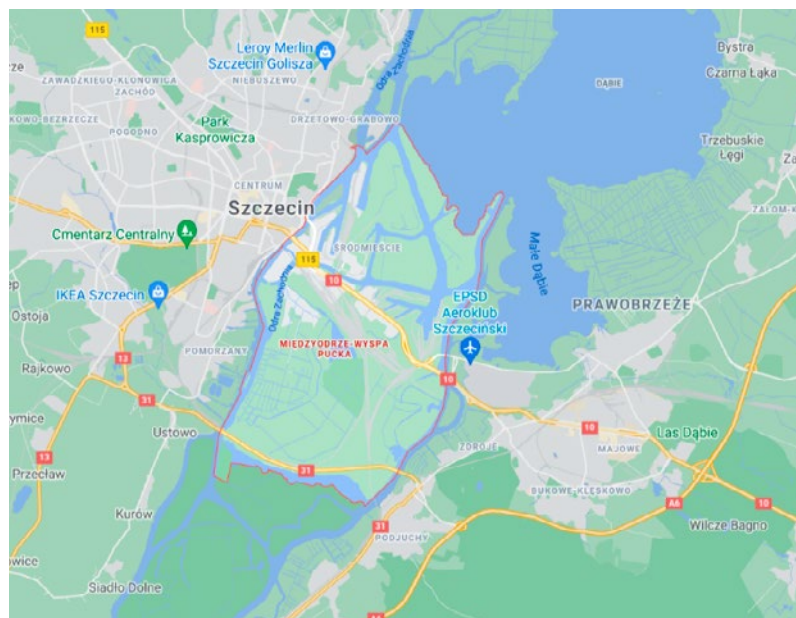
Okręg wyborczy	Nr obwodu wyborczego
Koszalin Sławno	1
Szczecinek Drawsko Pom. Wałcz	2
Kołobrzeg Białogard Świdwin	3
Stargard Choszczno	4
Goleniów Gryfice Kamień Pom. Świnoujście Łobez	5
Myślibórz Gryfino Pyrzyce	6
Police	7
Szczecin	8

Inwestycje na terenie Międzyodrza na miarę XXI wieku – powrót Szczecina nad wodę

Jak można przeczytać w encyklopedii:

Międzyodrze – obszar położony w Dolinie Dolnej Odry pomiędzy dwiema odnogami rzeki Odry: Odrą Zachodnią i Odrą Wschodnią (Regalicą) na odcinku na północ od wsi Widuchowa do kanału Iłński Nurt. Teren Międzyodrza obejmuje również wyspy położone pomiędzy Odrą a jeziorem Dąbie. Ponadto często zalicza się do niego obszary o podobnym charakterze położone na wschód od Regalicy, lub na zachód od Odry (np. Klucki

Rys. 1. Mapa Międzyodrza, źródło mapy google

Ostrów, Kurowskie Łęgi), mimo że nie znajdują się „między Odrami”.

Największe wyspy Międzyodrza to: Dębina, Czarńołąka, Radolin, Mewia Wyspa, Gryfia, Ostrów Grabowski, Łasztownia, Kępa Parnicka, Ostrów Mieleński,

Wielka Kępa, Mieleńska Łąka, Wyspa Pucka, Zaleskie Łęgi, Siedlińska Kępa oraz Klucki Ostrów, Sadlińskie Łąki i Czapli Ostrów. Dwie ostatnie leżą pomiędzy Regalicą a jeziorem Dąbie Małe. Poza granicami Szczecina znajdują się Kurowskie Łęgi, Ustowskie Mokradła, Stare Pło, Wielki Ostrów, Wielkie Bagno Kurowskie i Krzaczasta.

Teren Międzyodrza jest obszarem w Szczecinie, który od wielu lat kojarzony jest z realizowanym na tym terenie przemysłem stoczniowym wraz z usługami towarzyszącymi. W związku z koncepcją Władz Miasta, aby wykorzystać potencjał Szczecina wynikający z unikalnego położenia i przywrócić „wodny” charakter miasta, umożliwiając tym mieszkańcom korzystanie z jego walorów, w ostatnim czasie zaobserwować można rozkwit działalności komercyjnej, kulturalnej, edukacyjnej na tym obszarze. Dotyczy to zwłaszcza terenów na wyspie Łasztownia. Oprócz Łasztowni w obszarze zainteresowania i Władz Szczecina miasta pojawiła się także Kępa Parnicka.

W wymienionych częściach miasta w najbliższym czasie planowane są największe inwestycje związane z budową obiektów kulturalnych, biurowych oraz mieszkalnych. Dlatego też, w ramach działań planistycznych, zostanie opracowany nowy Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniający te różniejsze ukierunkowania, związane z rozwojem wysp, ale też zapotrzebowanie otoczenia biznesowego.

Aby wszystkie inwestycje mogły zostać zrealizowane, niezbędne jest stworzenie odpowiedniej infrastruktury drogowej i liniowej, która będzie umożliwiała płynny dojazd do już istniejących i planowanych obiektów.

Z uwagi na planowane zadania władze Miasta Szczecin zdecydowały o powołaniu spółki Szczecińskie Inwestycje Miejskie (SIM), której zadaniem będzie koordynacja i budowa ww. infrastruktury.

Za przebudowę infrastruktury drogowej w rejonie Międzyodrza odpowiada SIM

Szerzej o planach miasta w zakresie infrastruktury drogowej związanej z przebudową w rejonie Międzyodrza można się dowiedzieć z wypowiedzi rzecznika prasowego Szczecińskich Inwestycji Miejskich Sp. z o.o., Piotra Zielińskiego:

„Przebudowa układu drogowego na Międzyodrzu to ogromne i trudne do realizacji zadanie drogowe, zarówno pod względem logistycznym jak również z uwagi na organizację ruchu – zwłaszcza w ciągu ul. Gdańskiej i Estakady Pomorskiej oraz ul. Energetyków. Zdajemy sobie sprawę, że aktualnie prowadzone prace sprawiają sporo trudności kierowcom

w przemieszczeniu się z i do centrum miasta, dokładamy jednak starań, aby było ich jak najmniej. Realizacja tego zadania jest ściśle związana z dofinansowaniem unijnym. W 2020 roku Miasto Szczecin podpisało z CUP T (Centrum Unijnych Projektów Transportowych) umowę na dofinansowanie Międzyodrza. Na moment rozpoczęcia prac na tym zadaniu zakładaliśmy, że przebudowa tzw. Węzła Granitowa i Węzła Kijewo będzie zakończona. Z uwagi na różne okoliczności tak się jednak nie stało. Miasto Szczecin nie mogło zatem czekać i odkładać w czasie przebudowy na Międzyodrzu z uwagi na ryzyko, że straci przyznane

dofinansowanie. Musimy się z niego rozliczyć do końca roku 2023.

Aktualnie skupiamy się na pracach sieciowych, m.in. przebudowie sieci ciepłowniczej. Te prace powinny być zrealizowane do rozpoczęcia sezonu grzewczego. Roboty wiążą się jednak z utrudnieniami i wprowadzeniem czasowej organizacji ruchu na ul. Rybnickiej oraz ul. Bytomskiej. Wrzesień to włączenie do ruchu ul. Bulwar Śląski oraz Gdański, gdzie aktualnie toczą się prace budowlane. Również na wrzesień planowane jest zamknięcie ul. Władysława IV od ul. Św. Floriana do ul. Bytomskiej. Prace toczą się również na Estakadzie Pomorskiej, gdzie czasowo niedostępne dla ruchu są fragmenty ul. Gdańskiej.

W zakresie inwestycji na ul. Energetyków plan zakłada, że w pierwszej kolejności przebudowany zostanie układ okolicznych ulic, tak aby na moment rozpoczęcia prac na Energetyków zachowane były możliwości objazdowe czy dojazdowe m.in. do Portu. Prace rozpoczęto najpierw od przebudowy ul. Bulwar Gdański i Śląski oraz przygotowano tymczasowe rondo w ciągu ul. Energetyków, którego zadaniem jest umożliwienie dojazdu do Portu i na Łasztownię.

Po przebudowie ulic towarzyszących, wykonawca rozpocznie prace przy budowie docelowego ronda. Zrealizowany wcześniej układ drogowy pozwoli sprawniej rozprościć ruch.

Na wiosnę 2022 roku zakładamy początek prac drogowych w ciągu ul. Energetyków. Trwa opracowywanie szczegółowego harmonogramu robót wraz z czasową organizacją ruchu. Zakładamy, że roboty związane z budową ronda potrwają trzy miesiące, natomiast zmiany w układzie komunikacyjnym będą następowały szybciej z uwagi na przebudowę infrastruktury podziemnej w tym rejonie. Założeniem jest zminimalizowane utrudnień w ruchu, oczywiście przy założeniu, że nie będzie to w sposób znaczący kolidowało z pracami i harmonogramem robót. Co do zasady, ruch kołowy będzie utrzymany, natomiast w ruchu tramwajowym wprowadzona zostanie komunikacja zastępcza.

Minimalizacja utrudnień musi iść w parze z zachowaniem tempa robót. I tak dla przykładu, prace najpierw prowadzone są na ulicach biegnących wokół ul. Energetyków. To pozwoli zachować w późniejszym

etapie robót (jak rozpocznie się budowa ronda) alternatywną formę objazdu ul. Energetyków. Z kolei na Estakadzie Pomorskiej wykonawca został zobowiązany do zachowania po dwa pasy ruchu w każdą stronę (wjazdowych i wyjazdowych z miasta). Takie rozwiązanie przekłada się na rozciągnięcie w czasie prac, ale pozwala zachować przejezdność.

Kolejnym wyzwaniem w ramach przebudowy na Międzyodrzu będzie z całą pewnością budowa Mostu Kłódnego. Z uwagi na kumulację inwestycji drogowo-

-tramwajowych, Miasto podjęło świadomą decyzję, aby do budowy nowego mostu wraz układem drogowym przystąpić w późniejszym czasie – czyli po zakończeniu zadań, na które otrzymano dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości blisko 700 mln zł i z których trzeba się rozliczyć do końca roku 2023. Jesteśmy na etapie przygotowywania dokumentacji pod ogłoszenie przetargu na budowę Mostu Kłódnego. Zgodnie z obowiązującymi dokumentami – Wieloletnim Programem Rozwoju Szczecina i Wieloletnią Prognozą Finansową – realizacja tego zadania zaplanowana jest na lata 2024–2026 (stan na lipiec 2021 r.). Nowa przeprawa zlokalizowana będzie w pobliżu Trasy Zamkowej, połączy Centrum Miasta z obszarem rewitalizowanej Łasztowni. Będzie to konstrukcja wawtowna z wysokim na około 100 metrów pylonem oraz 24 liniami podtrzymującymi pomost. Po moście będą poruszać się piesi, rowerzyści, samochody oraz tramwaje. Budowa Mostu Kłódnego będzie zatem zwieńczeniem całego zadania związanego z przebudową dróg na Międzyodrzu”.

Źródło: Szczecińskie
Inwestycje Miejskie

**Zasadnicze prace
budowlane związane
z przebudową
ul. Energetyków
rozpoczną się
wiosną 2022 roku**

Pierwsza w Polsce nowoczesna sieć ciepłownicza 5. generacji (ultra-niskich temperatur) powstaje właśnie w Szczecinie

W ramach przebudowy infrastruktury drogowej swoje inwestycje prowadzi też Szczecińska Energetyka Ciepła (SEC). Na terenie objętym projektem miejskim będą przebudowywane istniejące sieci ciepłownicze oraz budowane nowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą na potrzeby nowych obiektów na wyspach Łasztownia i Kępa Parnicka. Sieci te będą miały za zadanie dostarczyć czynnik grzewczy do obiektów, w których zastosowano rozwiązania techniczne umożliwiające spełnienie WT2021 oraz które są zgodne z polityką klimatyczną UE. Czynnik grzewczy będzie dostarczany do tych obiektów o niższych parametrach temperaturowych niż jest praktykowane w pozostałym systemie ciepłowniczym (125/65°C przy tzew = -16°C). Będzie to możliwe dzięki zastosowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających transformację czynnika grzewczego.

Mówi się tu o sieciach niskotemperaturowych 3. (3GDH) i 5. (5GDH) generacji.

3GDH – Sieć wodna, gdzie temperatura czynnika grzewczego nie przekracza 100°C. Parametry sieci dopasowuje się do parametrów instalacji wewnętrznej budynków. Obecnie najczęściej temperaturę sieci oblicuje konieczność przygotowania ciepłej wody użytkowej. Minimalna temperatura sieci dla przygotowania ciepłej wody bez użycia dodatkowych źródeł w węźle wynosi 65°C.

5GDH – Sieć wodna ultra niskich temperatur. Temperatura czynnika nie przekracza 50°C. Parametry sieci ultra niskich temperatur są stałe i nie są bezpośrednio związane z temperaturami obliczeniowymi instalacji budynków. Czynnik grzewczy w specjalnych okolicznościach może służyć także jako zasilanie układów

już obszary samowystarczalne energetycznie, oparte o opatentowaną przez E.ON technologię ectogrid™.

Koncepcja przebudowy rejonu Międzyodrza zakłada wielokierunkową rewitalizację tego obszaru. Oprócz inwestycji związanych z przebudową infrastruktury drogowej oraz ciepłowniczej, planowana jest także zabudowa wielorodzinna, głównie w okolicy Kępy Parnickiej. W tym rejonie swoje obiekty wzniesie między innymi firma Siemaszko, która, jak zapowiada, swoją inwestycją

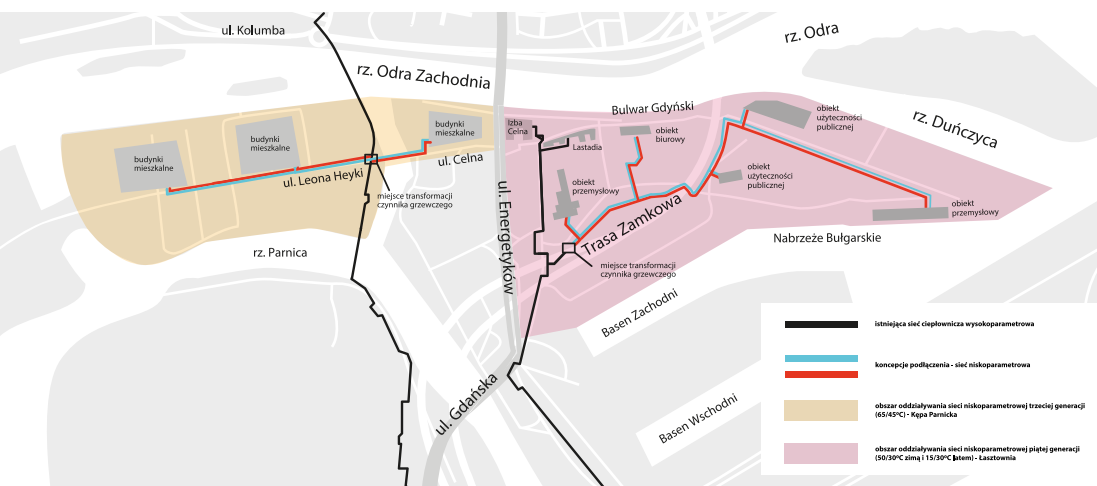
Fot. Pierwsza w Polsce sieć ciepłownicza 5. generacji powstaje w Szczecinie. Na zdjęciu od lewej: Olgierd Geblewicz – Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Witold Jabłoński – Dyrektor Morskiego Centrum Nauki oraz Mariusz Majkut – Prezes Szczecińskiej Energetyki Ciepłej podczas podpisania umowy na dostawę ciepła. Źródło SEC

spowoduje, że nastąpi „Powrót Szczecina nad wodę w wielkim stylu i będzie to nowe serce miasta”.

Na naszą prośbę deweloper opowiedział o swojej flagowej inwestycji. „Architektura przywodząca na myśl dumne i monumentalne sylwetki statków dalekomorskich, pasaż nad wodą, urokliwe kafejki oraz przystań dla jachtów, turystycznych łódek, a także kajaków – tak ma wyglądać Bulwar Elbląski na Kępie Parnickiej. – To będzie najpiękniejsze miejsce w Szczecinie – powiedział Lesław Siemaszko. Jego firma realizuje najbardziej oczekiwaną inwestycję w mieście. Poznaliśmy jej szczegóły.

Ta imponująca, przełomowa dla szczecińskiego waterfrontu inwestycja powstaje na Kępie Parnickiej, wyspie usytuowanej niemal

naprzeciwko gmachu dworca PKP, a dokładnie na ponad 12 tys. m² między ulicami Heyki, Składową i Bulwarem Elbląskim. Dla przyjeżdżających do Szczecina gości i turystów to pierwszy widok na Szczecin po wyjściu z dworca. Firma Siemaszko sprawi, że ten widok stanie się nową wizytówką miasta. Budowa została rozpoczęta uroczystie w obecności Prezydenta Miasta Szczecina Piotra Krzystka w maju tego roku.

Rys. 3. Sieci niskotemperaturowe na Łasztowni i Kępie Parnickiej – projekt. Źródło SEC

chłodniczych. W celu tym sieć powinna posiadać zmienne parametry w zależności od pory roku. W sezonie grzewczym podnosić temperaturę zaś w okresie letnim schładzać czynnik.

Pierwszym odbiorcą ciepła z sieci niskotemperaturowych będzie Morskie Centrum Nauki (MCN) im. Jerzego Stelmacha. W Polsce to pierwsze tego typu rozwiązanie, ale w Europie z powodzeniem funkcjonują

– To niezwykle miejsce może zdecydować o tożsamości Szczecina – podkreślił Lesław Siemaszko. – Podjęliśmy to wyzwanie z ogromną przyjemnością. Zależało nam, aby w najwyższym stopniu wyeksponować walory i potencjał tej przestrzeni, zachowując wielkomiejski styl zabudowy, jednocześnie stworzyć klimat miejsca przyjaznego i otwartego dla przyszłych mieszkańców i użytkowników apartamentów oraz szczecinian i turystów, którzy przycumują swoje łódki przy marinie. Chcemy, aby wszyscy dobrze się tu czuli.

W sumie powstanie około pół tysiąca mieszkań. Budowa zacznie się od budynków usytuowanych najbliżej wody, które budzą największe emocje. Będzie w nich 246 mieszkań o powierzchni 30–97 m² (dla każdego zaprojektowane jest miejsce garażowe w kondygnacji podziemnej lub na parterze). Kaskadowa zabudowa, duże przeszklenia oraz tarasy przypominające pokłady dalekomorskiego wycieczkowca pozwolą mieszkańcom delectować się widokiem na rzekę i panoramę Szczecina.

Partery zajmą lokale usługowe, które będą współtworzyły niepowtarzalny klimat tego miejsca.

– Stawiamy na samowystarczalność, w każdym budynku zaprojektowane są lokale użytkowe, handlowe, gastronomiczne. Jest miejsce na sklepy, galerie, biura, jednym słowem wszystko, co sprawi, że bulwar będzie tętnił życiem i przyciągał atrakcjami. Chcemy, żeby tam, na Kępie Parnickiej, biło nowe serce miasta – mówiła Beata Nowak, dyrektor sprzedaży firmy Siemaszko.

Zrewitalizowane zostanie nabrzeże, powstanie ogólnodostępny deptak oraz przystań dla ok. 30 jednostek z dwoma przyczółkami i pływającymi pomostami, w części zarezerwowana dla użytkowników apartamentów. Deweloper planuje też specjalne kładki dla kajaków. Będzie to marina usytuowana najbliżej centrum miasta i z najlepszym dostępem.

Znaczenie tej inwestycji dla Szczecina podkreśla zaplanowana przez miasto przebudowa infrastruktury drogowej w okolicy wyspy. Już rozpoczęły się prace z tym związane. Trwa remont torowiska na moście Długim, przebudowana będzie ul. Energetyków, gdzie powstanie nowe rondo usprawniające dojazd do nabrzeża. Zanim powstaną pierwsze mieszkania firmy Siemaszko, nowe drogi będą gotowe.

– Zainteresowanie tą inwestycją jest nieporównywalne z żadnym dotychczasowym naszym przedsięwzięciem – podkreśliła Beata Nowak i przyznaje, że lista rezerwacji apartamentów jest już długa i codziennie dopisuje do niej nowych chętnych. – Kto nie chciałby tam zamieszkać? Nie ma takiego drugiego miejsca nie tylko w Szczecinie. Emocje, jakie nam przy tej inwestycji towarzyszą są więc odpowiednie.

Siemaszko to jeden z najbardziej doświadczonych i utytułowanych deweloperów, funkcjonujący na rynku od 25 lat. Wybudował niemal cztery tysiące mieszkań, również w segmencie ekskluzywnym. Obecnie

realizuje na terenie Szczecina osiem dużych inwestycji mieszkaniowych. Firma jest laureatem najwyższych branżowych wyróżnień, w tym „Płatynowego Orła Polskiego Budownictwa” przyznawanego przedsiębior-

stwom, które budują nowocześnie i bezpiecznie oraz stanowią wzór dobrego zarządzania na polskim rynku budowlanym”.

Obszar Międzyodrza przysparza mieszkańcom Szczecina w ostatnim czasie wiele emocji. Toczące się prace budowlane powodują spore utrudnienia w ruchu drogowym, a przedostanie się z prawego brzegu Odry na lewy wymaga od kierowców dużej dozy cierpliwości. Kolejne miesiące zapewne będą dla osób poruszających się po Szczecinie jeszcze bardziej uciążliwe. Mając jednak na uwadze zakres realizowanych inwestycji oraz planowany wygląd tego rejonu za kilka lat, nie pozostaje nic innego, jak tylko uzbroić się w cierpliwość i czekać na efekty, które w założeniach inwestorów wydają się spektakularne.

*Szczecińskie Inwestycje Miejskie Sp. z o.o.
Szczecińska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.
Siemaszko Sp. z o.o.*

Fot. Źródło: Siemaszko

Deweloper wybuduje w sumie ok. 500 mieszkań o powierzchni od 30–97 m². Ponadto będą także lokale użytkowe, handlowe i gastronomiczne oraz przystań dla 30 jednostek

budimex

Budimex, czyli doświadczenie i innowacje

Budimex, jako stabilny i godny zaufania oraz największy pracodawca budowlany w Polsce, wyznacza najwyższy poziom realizacji kontraktów. Co warto podkreślić, przynosząca zamierzony sukces obsługa różnorodnych przedsięwzięć budowlanych odbywa się dzięki rzetelnej pracy oraz zaangażowaniu pracowników Budimeksu na wszystkich szczeblach. Spółka, która łączy wieloletnie doświadczenie z innowacyjnym podejściem, w ostatnim czasie realizuje szereg kontraktów m.in. w województwie zachodniopomorskim.

Inwestycje w przyszłość

Jedną z najważniejszych inwestycji w regionie jest rozbudowa Teatru Polskiego w Szczecinie. Jest to połączenie przebudowy zabytkowego gmachu teatru zbudowanego w 1920 roku z budową całkowicie nowego budynku, wkomponowanego w nadodrzańską skarpę z trzema nowymi scenami, takimi jak sala szekspirowa, sala eksperymentalna oraz sala główna.

Fot. 1, 2. Rozbudowa Teatru Polskiego w Szczecinie, źródło Budimex

– Inwestycja ta jest imponująca zarówno ze względu na jej skalę, jak również wielkie wyzwanie inżynierskie. Pomimo realizacji inwestycji w zwartej zabudowie śródmiejskiej, sąsiedztwie starych kamienic, dokonaniu wielu rozbiórek starych obiektów kolidujących z inwestycją, nasz zespół z dużą precyzją zrealizował największe w Polsce podchwycenie fundamentów w technologii „Jet Grouting” budynku starego teatru, jednocześnie realizując posadowienie nowego budynku w technologii żelbetowej 3 m poniżej poziomu morza. To wszystko dzięki połączeniu doświadczenia z młodością czy rozwagą z odwagą, a także ludziami z pasją, którzy poprzez swoją wiedzę tworzą niezwykle budowle służące przyszłym pokoleniom – mówił Jarosław Maślanka, dyrektor kontraktu Budimex S.A.

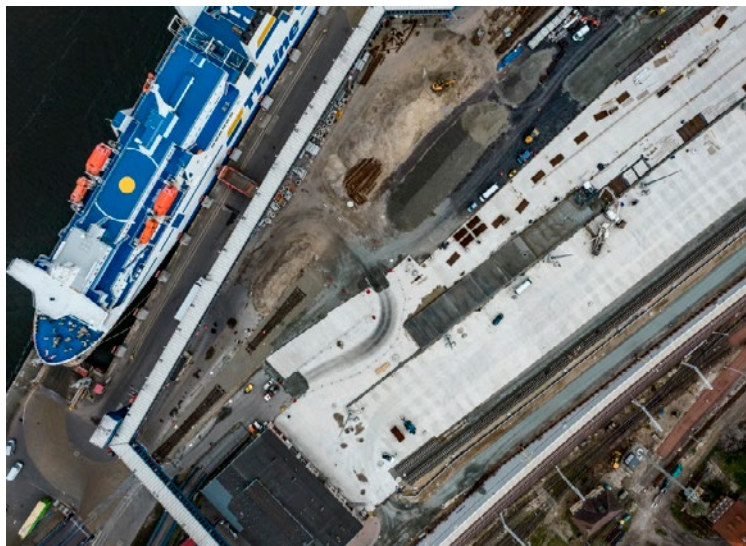

Kolejną realizowaną przez Budimex inwestycją w województwie zachodniopomorskim jest przebudowa dostępu do Terminala Promowego w Świnoujściu. Poddany obecnej przebudowie terminal przystosowany będzie do obsługi transportu intermodalnego, który umożliwi przeładunek kontenerów na wybrane środki transportu. Pozwoli to obsługiwać również promy, których maksymalna długość wynosi 270 m. Budimex rozpoczął realizację kontraktu w 2019 roku, natomiast zakończenie prac zaplanowane jest na 2022 rok.

Spółka złożyła również najkorzystniejszą ofertę na przebudowę mostu kolejowego na Regalicy. Główne założenia inwestycji dotyczą rozbiórki obecnych elementów z wyłączeniem przęsła zwodzonego, budowy nowego mostu, a także infrastruktury kolejowej (linie 273 i 428), która będzie poddana modernizacji. Ponadto wybudowany ma zostać wiadukt nad ul. Szklaną oraz mury oporowe na dojazdach do mostu kolejowego.

Docenione zaangażowanie i profesjonalizm

Budimex jest obecnie największym generalnym wykonawcą budowlanym w kraju, zatrudniającym ponad siedem tysięcy osób. Jest również pierwszą dużą firmą, która w 2020 roku dołączyła do akcji #Niezwalniamy, czyli inicjatywy Business Centre Club oraz portalu pracy zdalnej Homejob. Akcja ma na celu ochronę jak

budimex

największej liczby etatów podczas pandemii COVID-19, poprzez ewentualną redukcję innych kosztów.

Spółka dokłada wszelkich starań, aby zapewnić pracownikom atrakcyjne warunki zatrudnienia. W ramach docenienia wkładu i zaangażowania, każda zatrudniona w Budimeksie osoba objęta jest m.in. systemem premiowym, ubezpieczeniem na życie i prywatną opieką medyczną. Jako bonus wszystkim pracownikom przysługuje również dodatkowy płatny dzień wolny w dniu urodzin bądź imienin. – Chcemy być pracodawcą, który odpowiada na potrzeby swoich pracowników, dlatego każdy z nich może liczyć na opiekę medyczną dla siebie i rodziny, dodatki mieszkaniowe, duży pakiet szkoleń i programów rozwojowych, a także na stabilne zatrudnienie czy posiłki regeneracyjne oraz inne benefity socjalne. W budownictwie kolejowym Budimeksu zatrudniamy ludzi, którzy zaczęli pracę od razu po studiach i są z nami wiele lat – często pełnią w tej chwili funkcje kierowników budów i kontraktów – mówił Cezary Mączka, członek Zarządu Budimex S.A., dyrektor Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Innowacji.

Budimex od wielu lat jest uznawany za jednego z najlepszych generalnych wykonawców budowlanych w kraju, nie tylko przez podmioty zawierające kontrakty ze spółką i podwykonawców, lecz także samych pracowników. Wśród nich szeroko doceniane jest doświadczenie i profesjonalizm współpracowników oraz możliwości rozwoju, które gwarantuje praca w Budimeksie.

– Praca w Budimeksie jest to przede wszystkim działanie zespołowe oraz współpraca z profesjonalistami.

Budimex nie realizuje prostych i łatwych kontraktów, jest za to w stanie przeprowadzić proces realizacji najbardziej skomplikowanych budów oraz dobrze sobie z tym poradzić. Ważnym aspektem jest też podkreślenie bardzo dobrej atmosfery pracy w Budimeksie, gdzie cały zespół nastawiony jest na jeden cel, dobrze nakreślony przez kierowników czy dyrektorów kontraktów. Budimex przez te wszystkie lata pracy wypracował sobie ogromne doświadczenie oraz bardzo dużą bazę wiedzy na temat technologii, robót budowlanych i in-

nowacji. Coś co może się wydawać trudne do zrobienia innym firmom, Budimex potrafi zaproponować w zupełnie nowej formie – mówi Sylwester Góra, dyrektor kontraktu Budimex S.A.

Spółka oprócz realizacji wielu znaczących kontraktów na terenie całego kraju, pochwalić się może nagrodami dla najlepszych pracodawców. W tym roku Budimex uzyskał tytuł Najlepszego Pracodawcy „Best Quality Employer 2021”, który przyznawany jest przez Centralne Biuro Certyfikacji Krajowej. Będąc liderem na rynku odpowiedzialnych pracodawców spółka prowadzi obecnie rekrutację dla nowych pracowników. Na stronie polecambudimex.pl każdy może polecić znajomą osobę do pracy.

Fot. 3, 4. Przebudowa dostępu do Terminala Promowego w Świnoujściu, źródło Budimex

Adam Boridko (1956–2021)

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy.

Z wielkim bólem przyjęliśmy wiadomość o tym, że 27 maja 2021 roku zmarł nagle nasz Kolega mgr inż. Adam Boridko. Adama zapamiętaliśmy wszyscy, był sekretarzem Okręgowej Rady naszej Izby. Funkcję tę pełnił w kadencji 2014–2018, kiedy byłem przewodniczącym Okręgowej Rady, a następnie Zjazd Okręgowy wybrał Go ponownie do pełnienia tej funkcji w roku 2018. W naszej Izbie pełnił szereg funkcji, był: Przewodniczącym Komisji Funduszu Zapomóg, Członkiem Komisji do rozpatrywania indywidualnych wniosków o przyznanie pomocy finansowej członkom ZOIB z tytułu składek członkowskich, Przewodniczącym Składu Orzekającego Okręgowej Rady, Przewodniczącym Komisji ds. wyłonienia Kandydatów na funkcję Przewodniczącego Okręgowej Rady, Członkiem Rady Programowej Kwartalnika, Członkiem Komisji Doskonalenia Zawodowego oraz Przedstawicielem Komisji Prawno-Regulaminowej w Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa

Adam urodził się w Szczecinie w roku 1956. Ukończył IV LO, a następnie wstąpił na Politechnikę Szczecińską, rozpoczynając studia na Wydziale Budownictwa i Architektury. Studia ukończył w roku 1980, uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera budownictwa ze specjalnością urządzenia sanitarne. Pracę zawodową podjął bezpośrednio po studiach w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Szczecinie,

specjalizując się w tematyce wentylacji i ogrzewnictwa, a później klimatyzacji. W roku 1991 założył własną firmę, wykonując projekty oraz nadzorując wykonanie urządzeń w zakresie ogrzewnictwa i klimatyzacji. Większe projekty, które wykonał, to zaprojektowanie ogrzewnictwa, wentylacji i klimatyzacji dla Seminarium Duchownego przy ul. Papieża Pawła VI i dla Książnicy Pomorskiej przy ul. Podgórnej. Wykonywał projekty w tym zakresie dla wielu szkół oraz szpitali, m.in. Kliniki nr 1 w Szczecinie oraz szpitala w Policach. Ostatnia praca projektowa, jakiej się poświęcił, to modernizacja stadionu Pogoni w Szczecinie.

Córka Katarzyna wspomina Ojca, że pracował dużo, ale „sam mówił, że lubi tę pracę i nie chciał zwalniać; pracował wszędzie, a przy tym często z którąś z trzech wnuczek na kolanach. Był świetnym Tatą oraz wspaniałym Dziadkiem, któremu wszystkie wiele zawdzięczamy”.

W zmarłym straciliśmy wspaniałego człowieka, doświadczonego inżyniera i oddanego sprawie naszej Izby człowieka.

Spoczywaj w pokoju, pamięć o Tobie pozostanie na zawsze w naszych sercach i umysłach.

prof. dr hab. inż. Zygmunt Meyer

Ze szczególnym żalem żegna się kogoś, kogo znało się od wczesnych lat młodości. Adama znałam 50 lat. To pół wieku! Była to znajomość przez lata szkolne, studia i pracę zawodową. Przez cztery lata chodziliśmy razem do jednej klasy, do Liceum Ogólnokształcącego nr 4 w Szczecinie. Przez cały ten czas myślałam, że Adam znalazł się w naszej klasie o profilu matematyczno-fizycznym przez pomyłkę. Wprawdzie doskonale radził

sobie z przedmiotami ścisłymi, ale też wyróżniał się na tle klasy z powodu zainteresowania historią. Miał dużą wiedzę na tematy spoza programu i często wdawał się w dyskusję z nauczycielem, co wszystkich lekko szokowało. Sądziłam, że wybierze kierunek studiów związany z jego pasją. Jakież było moje zdziwienie, gdy spotkaliśmy się ponownie na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Szczecińskiej. Wprawdzie wybrał kierunek – instalacje sanitarne, a ja architekturę, ale wtedy wszystkie wydziały były w jednym budynku, przy al. Piastów 50. Bardzo często spotykaliśmy się na korytarzach i wszystkich uczelnianych imprezach. Na początku pracy zawodowej nasze drogi się rozeszły. On intensywnie rozwijał się zawodowo, a ja po paru latach pracy jako architekt zajęłam się działalnością niezwiązaną z moim zawodem. Po kolejnych 10 latach nasze drogi znów się skrzyżowały na niwie zawodowej. Adam pracował przy moich projektach i był guru w branży sanitarnej. Często przekonując inwestorów do pewnych rozwiązań związanych z coraz to bardziej nowoczesnymi technologiami dotyczącymi spraw cieplnych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych wspierałam się jego autorytetem. Zawsze chętnie wyjaśniał zagadnienie posługując się ogromną wiedzą i doświadczeniem. Bez trudu udawało mi się przekonać, żeby pomóc komuś, kto ma trudną sytuację życiową i robiliśmy niewielkie tematy „pro publico bono”. Chętnie pomagał innym i nauczał młodych inżynierów, wykonując korekty w ich projektach. Bardzo mi Go brakuje jako nieocenionego fachowca, ale jeszcze bardziej jako dobrego człowieka i przyjaciela.

mgr inż. arch. Hanna Safanów

Drogi Adamie.

Trudno jest pisać o koledze, o Tobie, w czasie przeszłym, jak i trudno powiedzieć żegnaj, choć gardło ciśnie – do zobaczenia.

Nasza znajomość trwała od czasów, których nawet już nie pamiętaliśmy. Jak to się mówi „od piaskownicy”, poprzez wspólną szkołę, później pracę. Byłeś moim najstarszym kolegą. Wspomnienia szkolne zawsze są miłe, beztroskie i takie też były nasze; choć czasami było inaczej. Czas spędzony wspólnie zarówno pomagał w upraszczaniu zagmatwanego, jak i komplikował rzeczy proste. Dawał pierwsze marzenia i zaciekawienia, które chcieliśmy uchwycić, przedłużać oraz całkiem zwykłe, jak bieganie po boisku – lecz zaraz były inne, nowe; choć czasem było inaczej.

Byłeś z nami, zawsze z nami, czy to na spotkaniach klasowych jednej czy drugiej szkoły, czy w Izbie, a teraz gdzieś się zawieruszyłeś, nie mogę Ciebie znaleźć...

Zawsze byłeś osobą aktywną, nawet podczas niedyspozycji, dlatego tam gdzie jesteś nie poprzestawaj. Zrób coś dla nas.

Wybrałszy tę drogę uczyniłeś to za wcześniej, nie w porę, mogłeś przełożyć to na inny dzień. Zostaliśmy tym zaskoczeni. Twoje odejście pozostawiło smutek i tęsknotę, które mogłyby osłabić wspomnienia, lecz je tylko wzmagają. Mimo to wspominajmy. Chociaż tak będziesz z nami.

inż. Grzegorz Siemiński

Adaś był naszym współpracownikiem w firmie polsko-niemieckiej (z udziałem Calbudu) SUNBUD jako projektant instalacji c.o., wody i wentylacji w Niemczech, w Biurze w Neusterliz i zajmował się projektowaniem dokumentacji wykonawczej trzech wieżowców w Berlinie. Pracował tam od 1995 do 1999 roku razem z Bożeną Grabką i Henrykiem Laube, i tam opanował program AutoCAD, którym musiał się posługiwać.

mgr inż. Jan Gackowski, wiceprezes Zarządu P.B. Calbud Sp. z o.o.

Nasze pierwsze spotkanie miało miejsce 20 lat temu, w Dziale Technicznym ZWiK przy ul. Szymanowskiego 2 w Szczecinie. Adam „nawijał makaron na uszy” Panu Władkowi Prociakowi, starając się uzgodnić jakąś dokumentację. Niestety z marnym skutkiem :) I tak zaczęła się nasza znajomość, w trakcie której bywało różnie. Od ostrych kłótni do ostrych żartów. Jednocześnie obaj wiedzieliśmy, że sprawy zawodowe są oddzielone pewną nieprzekraczalną granicą od wspólnie wypitej kawy. Szanowałem Adama za dużą i przekrojoną wiedzę oraz chęć do dzielenia się nią. Niejednokrotnie widziałem Go w akcji na budowie, jak sprowadzał na ziemię kierownika budowy lub wykonawcę za partyzantkę, w którą chciano Go ubrać jako rzekomy błąd projektowy. Przez 20 lat znajomości spędziliśmy mnóstwo czasu na rozmowach o życiu, projektach, niuansach prawa budowlanego i tzw. różnych przypadkach, które Adaś przeżył na swojej drodze zawodowej. W ostatnich latach kontakty z Adamem wyglądały różnie. Potrafił osiem miesięcy się nie odzywać, po czym dzwonił i informował, że właśnie jedzie do ZWiK, bo musi coś załatwić. I pojawiał się, zasypując nas przy okazji mnóstwem informacji z przeróżnych wydarzeń, których w międzyczasie doświadczył. Jego anegdoty i opowieści do dzisiaj powracają przy okazji różnych spotkań towarzyskich.

Dlatego nie mogłem uwierzyć w wiadomość o Jego nagłej śmierci. Wszyscy, którzy znali Adama wiedzieli o jego problemach zdrowotnych. On sam nigdy się na nic nie skarżył. Żył pełnią życia. Zaangażowany w pracę społeczną, działał w Zachodniopomorskiej Izbie Inżynierów.

I takim go zapamiętam: dobry i życzliwy człowiek, społecznik, do tego prawdziwy fachowiec.

Cześć Jego pamięci!

mgr inż. Mariusz Rogowski

Ku przestrodze

mgr inż. SYLWESTER GRYGOWSKI
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Pełnienie funkcji Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej wiąże się niejednokrotnie z rozpatrywaniem wielu ciekawych i pouczających spraw wpływających do tutejszego organu, co niewątpliwie ma wpływ na rozwój zawodowy Rzecznika przy wykonywaniu zawodu zaufania publicznego.

Mając na uwadze obowiązujące nas przepisy, nie tylko zawarte w ustawach i innych aktach normatywnych, ale również przepisy izbowe, w większości członkowie Izby starają się dbać o dobre imię inżyniera budownictwa i rzetelnie wykonywać powierzone nam obowiązki. Wszak wykonywany zawód jest zawodem zaufania publicznego. Niestety, jak wszędzie, zdarzają się wyjątki od tej reguły, o czym można przeczytać w „Kwartalniku Budowlanym”. Jednak czy zawsze należy mieć pretensje do naszych członków?

Do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej wpłynęła skarga złożona przez inwestorów. Nie bez znaczenia jest w tej sprawie ich wiek – dojrzały. Rzecz dotyczyła się robót w zakresie modernizacji instalacji C.O. w domu jednorodzinnym. W związku z tym, iż nie mieliśmy tutaj do czynienia ze sprawowaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, nie można było zaklasyfikować tego jako postępowanie zawodowe, a dyscyplinarne, w związku z naruszeniem zasad Kodeksu etyki.

Członkowi naszej Izby zarzucono niewywiązanie się z zawartej ustnie umowy, wadliwe wykonanie instalacji wraz z wymiennikiem ciepła. Dodatkowo pojawiły się zarzuty o oszustwo na wbudowanych materiałach, a stan zaawansowania prac inwestor ocenił na 30% (co nie przeszkadzało w zapłacie $\frac{3}{4}$ ustalonego, podobno bez umowy pisemnej, wynagrodzenia). No przecież jak tak można oszukać starszych ludzi – przychodzi w pierwszej chwili do głowy.

Mimo zapewnień inwestorów, zarówno przed tutejszym organem, jak i w mediach, iż umowa nigdy nie została sporządzona (kopię niepodpisaną przez inwestora załączono do skargi – „no coś tam było spisane, ale ja niczego nie podpisywałam”), wykonawca dostarczył umowę podpisaną przez obie strony, zawierającą cały szczegółowy zakres robót. Co więcej, do skargi została załączona kopia protokołu technicznego odbioru robót – również podpisana przez obie strony, ale z dopiskiem innym rodzajem pisma, iż „ogrzewanie w ogóle nie grzeje”. Parę miesięcy później inwestor zapytany o ten dopisek oświadczył, iż na

oryginale zostało to dopisane na kilka dni przed terminem przesłuchania.

W trakcie czynności przed Rzecznikiem doszło do sytuacji, w której inwestor nie chciał złożyć podpisu na drugim egzemplarzu dokumentu, argumentując, że nie ma potrzeby podpisywania się na kopii, która jest przeznaczona dla niego. Można się zatem domyślać, jak wyglądało podpisywanie umowy z wykonawcą na roboty.

W trakcie postępowania wyjaśniającego okazało się, że została sporządzona zarówno umowa, jak i protokół odbioru technicznego, a także protokół próby szczelności. Co do zakupu materiałów – została zawarta umowa ryczałtowa, inwestorzy nie martwili się więc o ich zakup, cenę i ilość. Na pytanie inwestorów: „po co on kupował tyle tego materiału?” odpowiedź była raczej prosta – patrzcie Państwo na trzy egzemplarze tej samej faktury. Nietrudno jest zatem posądzić kogoś o złe zamiary.

Błędem naszego inżyniera w tym przypadku było niewykonanie dokumentacji fotograficznej, zarówno przed przystąpieniem do realizacji, jak i po zakończeniu robót, chociaż jak się później okazało, miał podstawy ku temu, aby się w ten sposób zabezpieczyć. Od samych inwestorów wielokrotnie słyszał, że wielu „fachowców” ich oszukało. Mimo wątpliwości oraz ostrzeżeń sąsiada, aby nie podejmować współpracy, nie posłuchał intuicji, ponieważ chciał wykonać określony zakres zadania, otrzymać umówione wynagrodzenie przy jednoczesnej pomocy starszym ludziom, aby w końcu mogli korzystać ze sprawnie działającej instalacji.

Na zakończenie współpracy inwestorka oświadczyła, że wykonawca nie wywiązał się z umowy, ponieważ nie wykonał wszystkich prac, których oczekiwali, także tych, których nie było w umowie i że zapłaci mu, kiedy skończy dodatkowe prace. W odpowiedzi wykonawca złożył pozew do sądu. Wydano nakaz zapłaty, który został zaskarżony. W ten sposób rozpoczęła się długa batalia przed sądem. Inwestorzy, czując się oszukani, postanowili także nagłośnić sprawę w mediach.

Podsumowaniem niniejszego artykułu może być stale aktualne przysłowie: „przezorny zawsze ubezpieczony”. Jak wskazuje przedstawiona historia, warto zadbać o odpowiednią dokumentację wykonywanych prac na różnych etapach, ponieważ czasami umowa czy odpowiednie protokoły okazują się niewystarczające dla uniknięcia nieporozumień w relacji inwestor-wykonawca.

Polecamy...

Zachęcamy do zapoznania się z miesięcznikiem „Wiadomości Projektanta Budownictwa” nr 5–6/2021, w którym wśród wielu ciekawych opracowań opublikowany został artykuł Hanny Pacyno pt. „Wykrywanie kolizji w systemach modelowania i narzędzi specjalistycznych”. Autorka skupiła się na doświadczeniach projektantów związanych z wykrywaniem kolizji w systemach takich jak: Archicad, Bricscad oraz modułu Clash Detection (wtyczki do BIMvision). Opisała kolizje, które w dużym stopniu są możliwe do wyeliminowania już na etapie projektowym.

Polecamy lekturę czerwcowego wydania miesięcznika „Przegląd Budowlany”, w którym odnaleźć można wiele ciekawych artykułów problemowych. Jednym z nich jest opracowanie pt. „Przywracanie do życia» obiektów zabytkowych przez inwestorów prywatnych w świetle aktualnych przepisów”, w którym autor Marcin Fiutak ukazał trudności procesu inwestycyjnego utrzymania i ochrony obiektów zabytkowych w przypadku ich nabycia przez prywatnego inwestora, który zazwyczaj bywa dużo bardziej skomplikowany niż w pierwotnym założeniu. W kolejnym ciekawym artykule pt. „Analiza wytycznych certyfikacji zrównoważono-ekologicznej na podstawie użytkowanych budynków” autorki Marlena Hagedorn i Barbara Ksit opisały różne systemy certyfikacji stosowane w charakterystyce zrównoważonego budownictwa na przykładzie trzech poznańskich budynków: Malta House, Centrum Biurowo-Usługowego Maraton

MILENA IWANEJKO

oraz Nowy Rynek budynek B. Projektantom konstrukcji stalowych polecamy także lekturę opracowania pt. „Projekt konstrukcji stalowej Muzeum Sztuki Nowoczesnej” autorstwa Anny Dominiki Kaczmarczyk oraz Pawła Króla. Na podstawie tytułowego budynku autorzy omówili wyzwania inżynierskie przy projektowaniu konstrukcji stalowych o unikalnej geometrii.

Tradycyjnie zachęcamy także do zapoznania się z przeglądem prawnym zawartym w kwartalniku „Budownictwo i prawo” (2/2021), w opracowaniu pt. „Omówienie wybranych zmian aktów prawnych”. Wydanie może zainteresować również tych z Państwa, którzy na co dzień związani są z branżą elektryczną. Z cyklu „Instalacje elektryczne” zamieszczony został artykuł Janusza Strzyżewskiego pt. „Wyłączniki różnicowoprądowe i ich rola w ochronie przed pożarami”, w którym autor dokonał omówienia zasad działania aparatów RCD, ich charakterystyki i funkcji, nie zapominając także o podstawach prawnych regulujących wymagania dla instalacji elektrycznych. W artykule pt. „Słońce źródłem darmowej energii elektrycznej” można zapoznać się z podstawowymi informacjami dotyczącym instalacji fotowoltaicznych. Autor opracowania, Zygmunt Katolik, przybliżył Czytelnikowi zasady działania, budowę oraz wady i zalety takich instalacji.

Zachęcamy do lektury.

KONKURS FOTOGRAFICZNY

fol. Sławomir Keiser

fol. Zbigniew Płoskoń

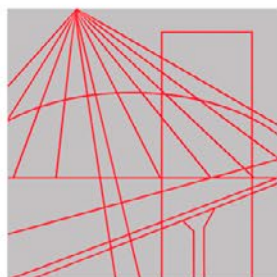
Drogi Koleżanki, Drodzy Koledzy!

Redakcja Kwartalnika Budowlanego Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z przyjemnością informuje, że rozstrzygnięty został konkurs fotograficzny ogłoszony na łamach Kwartalnika Budowlanego nr 2/2021.

Swoje prace konkursowe zgłosiły trzy osoby. Spośród czternastu nadesłanych fotografii kapituła postanowiła wyróżnić Pana Sławomira Keisera i Pana Zbigniewa Płoskoń. Serdecznie gratulujemy! Dziękujemy za udział w konkursie i zapraszamy do wzięcia udziału w V edycji konkursu fotograficznego na najlepsze fotografie obiektów budowlanych, stanowiące elementy architektoniczne charakterystyczne dla naszego województwa i będące jego wizytówką.

Wszystkich Państwa pasjonujących się fotografią prosimy o nadsyłanie zdjęć, wraz ze zgodą inwestora lub właściciela budynku (jeśli jest wymagana), na adres e-mail: biuro@zoiib.pl lub kwartalnik@zoiib.pl do 31 października 2021 r.

Najlepsze prace zostaną nagrodzone i zamieszczone m.in. na okładkach naszego Kwartalnika. Serdecznie zachęcamy wszystkich naszych członków do wzięcia udziału w konkursie!

**ZACHODNIOPOMORSKA
OKRĘGOWA IZBA
INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA**

**IV OGÓLNOPOLSKI
TURNIEJ BADMINTONA
INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
O PUCHAR PRZEWODNICZĄCEGO
RADY OKRĘGOWEJ ZOIB**

BADMINTON

KOŁOBRZEG 30.09 - 03.10.2021 HALA MILENIUM UL. ŁOPUSKIEGO 38

Kształtujemy świat nowej energetyki

Transformacja wczorajszych sieci przemysłowych w inteligentne sieci energetyczne jutra

Zwiększające się zapotrzebowanie na innowacyjne rozwiązania konsumenckie

Globalny wzrost znaczenia źródeł odnawialnych

Nowoczesne rozwiązania dla Twojego Biznesu

Ty

poszukujesz inteligentnych rozwiązań, które pozwolą efektywniej wykorzystywać energię, oszczędzać pieniądze i emitować mniej dwutlenku węgla

My

oferujemy rozwiązania dopasowane do Twoich potrzeb, bez względu na to jak ambitne są Twoje plany

Produkcja ciepła i chłodu

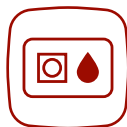
Odzysk ciepła

Pompy ciepła

Kotłownie gazowe

Agregaty wody lodowej

Kogeneracja

Systemy ORC

Inteligentne oświetlenie LED

Solary termiczne

Skontaktuj się z nami

biznes@sec.com.pl
sec.com.pl

SEC SZCZECIŃSKA
ENERGETYKA
CIEPLNA

budimex

budimex

JESTEŚMY DUMNI, ŻE MOŻEMY ZMIENIAĆ DLA WAS ŚWIAT

**Największy
i stabilny
pracodawca
budowlany**

SYSTEM PREMIOWY

Doceniamy Twój wkład i zaangażowanie, dlatego też obejmujemy Cię atrakcyjnym systemem premiowym.

DODATKOWY DZIEŃ WOLNY

Wierzymy, że nie samą pracą żyje człowiek, dlatego w dniu swoich urodzin lub imienin będziesz mógł skorzystać z płatnego dnia wolnego.

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE

Zadbamy o bezpieczeństwo Twoje i Twoich najbliższych, dzięki dodatkowemu ubezpieczeniu na życie.

PRYWATNA OPIEKA MEDYCZNA

Zapewnimy Ci prywatną opiekę medyczną, dzięki której zadbasz o zdrowie swoje i swoich bliskich.

Sprawdź oferty pracy
w całej Polsce
i dołącz do jednego
z naszych kontraktów.

Sprawdź, kogo szukamy

Polecaj znajomych i zarabiaj

kariera.budimex.pl
rekrutacja@budimex.pl

www.polecambudimex.pl